

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مداخلات مبتنی بر شواهد

مددکاری اجتماعی

نویسندگان: دکتر معصومه معارف وند، عاطفه ، غفرآبادی، فراهانی،
دکتر سیدرضا جوادیان، مریم ذبیحی پورسعدتی، سحر اسماعیلی، مرتضی دانائی فر،
فاطمه کریمی احمدآبادی، زهرا خانلری، وهاب علی نیا، دلارام علی و سهره جمالی

عنوان و نام پدیدآور	مداخلات مبتنی بر شواهد مددکاری اجتماعی/ نویسندگان معصومه معارف‌وند... [و دیگران].
مشخصات نشر	تهران : انتشارات رسانه تخصصی، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۳۴۴ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۲۹۳-۲۲۵-۹
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	نویسندگان : معصومه معارف‌وند، عاطفه صفراآبادی فراهانی، سیدرضا جوادیان، مریم ذبیحی پورسعادت، سحر اسماعیلی، مرتضی دانائی فر، فاطمه کریمی احمدآبادی، زهرا خانلری، وهاب علی‌نیا، دلارام علی و طاهره جمالی
موضوع	خدمات اجتماعی
موضوع	Social service
شناسه افزوده	معارف‌وند، معصومه
ردم‌دی‌کنگره	۱۳۹۵ / م ۴ / HV۴۰۳۵
بندی یوبی	۱۷۴/۹۳۶۱
شماره کتابشناسی ملی	۴۳۰۹۱۸۰

• نشانی : تهران، ضلع غربی میدان خدایه دوسی، خیابان پارس، کوچه جهانگیر، ساختمان یاس شرقی، طبقه سوم، واحد ۱۳ تلفن : ۷۳۰۱۳۳ - ۶۶۷۳۷۳۳۲ - ۰۹۱۳۳۰۴۹۱۰۹

مداخلات مبتنی بر شواهد مددکاری اجتماعی

• نویسندگان : دکتر معصومه معارف‌وند، عاطفه صفراآبادی فراهانی، دکتر سید رضا جوادیان، مریم ذبیحی پورسعادت، سحر اسماعیلی، مرتضی دانائی فر، فاطمه کریمی احمدآبادی، زهرا خانلری، وهاب علی‌نیا، دلارام علی و طاهره جمالی

• ویراستار علمی : معصومه معارف‌وند

• طرح روی جلد: لاله معارف‌وند

• شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۹۳-۲۲۵-۹

• نوبت چاپ : اول / ۱۳۹۵

• شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

• قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

پیشگفتار	۵
فصل اول: مداخله FOCUS ویژه مراقبین کودکان مبتلا به سرطان	۷
عاطفه صفراآبادی فراهانی و معصومه معارف وند	
فصل دوم: مدیریت مورد پیچیده در مراقبت از خانواده‌های دارای عضو مبتلا به اختلالات روانپزشکی	۳۸
مریم ذبیحی پورسعادت، مصطفی اقلیما، غنچ، راه، ربابه مزینانی و مهدی رهگذر	
فصل سوم: آموزش خودمراقبتی اورم با تکنیک FGC	۹۱
سحر اسماعیلی، رمضانعلی قادری و معصومه معارف وند	
فصل چهارم: مداخله راغب‌سازی با رویکرد مددکاری اجتماعی در بحران، برای ورود مردان مبتلا به اختلال مصرف مواد به درمان	۱۱۴
مرتضی دانائی‌فر و معصومه معارف‌وند	
فصل پنجم: مددکاری گروهی با رویکرد توسعه در زمینه رفتارهای مطلوب	۱۴۹
سیدرضا جوادیان	
فصل ششم: مداخله مددکاری اجتماعی با رویکرد خانواده درمانی ستیر	۱۷۳
فاطمه کریمی احمدآبادی، معصومه معارف‌وند و حکیمه آقایی	

فصل هفتم: مداخله مددکاری اجتماعی با رویکرد شناختی-رفتاری به منظور کاهش تجربه آزار سالمندان در خانواده..... ۱۹۲
زهرآ خانلری و معصومه معارف‌وند

فصل هشتم: مداخله گروهی با رویکرد شناختی-رفتاری برای افزایش سازگاری اجتماعی کودکان بزهکار..... ۲۱۸
وهاب علی‌نیا و معصومه معارف‌وند

فصل نهم: پیشگیری اجتماع محور از عود مصرف مواد..... ۲۵۱
معصومه معارف‌وند

فصل دهم: پیشگیری و کاهش اجتماعی محور رفتارهای پرخطر جنسی ۲۸۵
دلارام علی و پیام روشنفکر

فصل یازدهم: مداخله پیشگیری از مصرف سیگار با رویکرد آموزش هم‌تایان ویژه کودکان کار..... ۳۰۶
طاهره جمالی و معصومه معارف‌وند

پیشگفتار

مددکاری اجتماعی مبتنی بر شواهد به فرایندی گفته می‌شود که در آن مددکار اجتماعی مداخلاتی را که در پژوهش‌های معتبر اثربخشی آنها تأیید شده‌است، اجرا می‌کند و در این فرایند ضمن اینکه از تجربیات خود استفاده می‌کند، ملاحظات اخلاق حرفه‌ای را در نظر می‌گیرد. در واقع مددکاری اجتماعی مبتنی بر شواهد به مفهوم حل یک مشکل به بهترین نحو ممکن است. تعدادی از مددکاران اجتماعی تجربه‌گرا هستند به این معنی که بیشتر بر مشاهدات بالینی تأکید دارند و براساس آن تشخیص و یا مداخله مورد نظر را انجام می‌دهند. برخی دیگر از مددکاران اجتماعی معتقدند باید عین نتایج حاصل از پژوهش‌های علمی را مستقیماً در مورد مراجعه‌کنندگان به کار ببرند. بی‌تردید مداخله بر اساس تجربیات یک مددکار اجتماعی به تنهایی نمی‌تواند گره‌گشا باشد و از سوی دیگر بکارگیری خام نتایج پژوهش‌ها نیز نمی‌تواند چندان اثربخش باشد. مددکاری اجتماعی مبتنی بر شواهد ضمن احترام به تجربه‌های یک مددکار اجتماعی بر این امر تأکید دارد که این تجربیات باید با آخرین شواهد و یا مستندات علمی موجود در جهت تأمین بهزیستی مراجعه‌کنندگان تلفیق شود.

مددکاری اجتماعی مبتنی بر شواهد به نتایج پژوهش‌های منتشر شده در مورد مداخلات مددکاری اجتماعی استناد می‌کند. برای آنکه مداخله مناسب باید شواهد قابل اعتمادی را جستجو کرد. شواهد علمی بر اساس میزان اعتبار و قابلیت اعتماد به آنها سطح‌بندی شده‌اند:

سطح یک: مرور نظام‌مند حاصل از مطالعات کارآزمایی بالینی

سطح دو: کارآزمایی بالینی کنترل شده

سطح سه: مرور نظام‌مند پیمایش‌ها و مطالعات توصیفی و همبستگی

سطح چهار: مطالعات پیمایشی و مطالعات توصیفی و همبستگی

سطح پنج: مشاهدات بالینی یا تجارب غیرنظام‌مند مانند گزارش مورد

بر اساس این سطح‌بندی مرورهای نظام‌مند حاصل از کارآزمایی‌های بالینی در حوزه مددکاری اجتماعی می‌توانند معتبرترین شواهد را برای مداخله در اختیار مددکاران

اجتماعی قرار دهند و مشاهدات بالینی یا تجارب غیر نظام‌مند مانند گزارش مورد شواهدی را به دست می‌دهند که از کمترین اعتبار برخوردارند.

مرور نظام‌مند مطالعات کارآزمایی بالینی در مددکاری اجتماعی در شرایطی امکان پذیر است که در مورد موضوع مشخصی کارآزمایی‌های بالینی متعدد صورت گرفته باشد. از آنجایی که مددکاران اجتماعی در ایران بیشتر به مطالعاتی غیر از کارآزمایی بالینی پرداخته‌اند و در عین حال کارآزمایی‌های بالینی انجام شده، در مورد موضوعات بسیار متنوع و پراکند ای هستند، انجام مرور نظام‌مند امکان پذیر نبود. در این کتاب تلاش بر این بوده است تا مجموعه‌ای از مداخلات مبتنی بر شواهد که بر اساس سطح‌بندی فوق در سطح دوم قرار می‌گیرند، گزارش شوند. برای این منظور مطالعاتی که در آنها اثربخشی یک مداخله مددکاری اجتماعی بررسی شده و در عین حال جزئیات کامل مداخله نیز در آنها ثبت شده بود، به عنوان شواهد مورد نظر در نظر گرفته شدند. این اولین کتابی است که تعدادی از مداخلات مبتنی بر شواهد در مددکاری اجتماعی را به زبان فارسی معرفی می‌کند. در تمامی فصول کتاب پس از مقدمه، رویکردهای نظری که در طراحی مداخله مدنظر قرار داشتند، معرفی شده‌اند و سپس به‌کدهای از هاله کارآزمایی انجام شده در مورد هر مداخله آورده شده است. شرح شرایط اجرا، فرایند و جزئیات هر مداخله و همچنین نحوه ارزشیابی تأثیر هر یک از مداخلات مهم‌ترین بخش هر فصل را تشکیل داده‌اند.

امیدوارم مددکاران اجتماعی بتوانند از مداخلات معرفی شده در این کتاب به نفع مراجعه کنندگان‌شان بهره بگیرند.

دکتر معصومه معارف‌وند